

1. Yhteystiedot

Omenatarhan päiväkoti,

Riihikuja 1,
36200 Kangasala
Varhaiskasvatusyksikön johtaja Hannu Päivinen
050-3948456

Yksikön koko

Yksikössä 7 ryhmää: 2 esikouluryhmää, yksi 2 - 5 -vuotiaiden ryhmä, kaksi integroitua pienryhmää, yksi 3 – 5 v ryhmä sekä yksi alle 3 -vuotiaiden ryhmä

RYHMÄT:

Puhelin:

Keltakanelit alle 3-v.

040-1336577

keltakanelit@kangasala.fi

Keskimaa Eveliina, varhaiskasvatuksen opettaja
Alakoski Mia, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Lindell Eija, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Punakanelit (2-5v.)

040-1336578

punakanelit@kangasala.fi

Koskinen Jussi, varhaiskasvatuksen opettaja
Ala-Vannesluoma Anelma (1.8. -30.11), varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Lundén Sari, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Viherpeukalot

040-1336580

(3-5v. integroitu pienryhmä)

viherpeukalot@kangasala.fi

Lehtinen Larissa, varhaiskasvatuksen opettaja
Rosenlund Jenna, varhaiskasvatuksen opettaja
Ollila Riikka, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Vilkuna Viola, varhaiskasvatuksen avustaja

Puutarhurit

040-1336579

(3-5v. integroitu pienryhmä)

puutarhurit@kangasala.fi

Ilo Marjo, varhaiskasvatuksen opettaja

Noukka Terhi, varhaiskasvatuksen opettaja

Pohjosmäki Katri, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Vehmaa Kaija, varhaiskasvatuksen avustaja

Viikarit (3–5v.)

040-1336581

viikarit@kangasala.fi

Halonen Merja, varhaiskasvatuksen opettaja

Kataja Sanna, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Kauppinen Taru, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Eppulaiset (esiopetus)

040-1336576

eppulaiset@kangasala.fi

Jaakkola Tuula, varhaiskasvatuksen opettaja

Kervinen Suvi, varhaiskasvatuksen opettaja

Kuuluvainen Mirja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Airla Liisa-Kaisa, varhaiskasvatuksen avustaja

Ompulaiset (esiopetus)

044-4813230

omppulaiset@kangasala.fi

Kela Anna, varhaiskasvatuksen opettaja

Äijälä Pauliina, varhaiskasvatuksen opettaja

Mäntylä Tuula, Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

2. Vakan yhteiset kehittämiskohteet 2021 -2022

Oppimisympäristöjen kehittäminen pedagogisen toiminnan näkökulmasta sisällä ja ulkona (sisältäen leikin ja sen kehittämiset)

Leikkiympäristöjen monipuolistaminen sisällä ja ulkona

Lisätään lasten ja huoltajien osallisuutta oppimisympäristöjen suunnittelussa ja toteutuksessa. Otetaan huoltajia mahdollisuuksien mukaa osallisiksi esim. lelujen hankintoja mietittäessä ja tehtäessä, leikkiympäristöjen rakentamisessa ym.

Ulkotiloissa Omenatarhan ulkopihojen remontin piti alkaa toimintakauden alussa, mutta läheisen Pikkolan päiväkodin tulipalo ja purkaminen sekä myös uuden yksikön suunnittelu- ja valmistelutyön vuoksi remontti peruuntui. Piholle emme siis saa uusia telineitä/muita välineitä aiemman toiveen ja suunnitelman mukaisesti. Tämä luonnollisesti heikentää ulkotilojen monipuolisempaa käyttöä. Läheinen harju sekä lähiympäristössä sijaitsevat urheilu- ja leikkikentät ovat myös kaikkien yksikön ryhmien käytössä ja niitä hyödynnetäänkin monipuolisesti erilaisten elämysten ja oppimiskokemusten tuottajina.

Sisätiloissa jatkamme mm. Hannelandian koulutuksen mukanaan tuomien uusien leikkiympäristöön ja tilojen monipuoliseen käyttöön liittyvien ajatusten ja ideoiden toteuttamista. Lapset ja huoltajat otetaan näihin myös mukaan. Varsinkin lasten ajatuksia, mielipiteitä sekä suunnitelmia voidaan helposti toteuttaa sekä ryhmien eri tiloissa että myös esim. liikuntasalissa ja yksikön muissa yhteisissä tiloissa.

Digitaalisen oppimisympäristön vahvistaminen

Suoritetaan TVT-suunnitelman mukaisia laitehankintoja ja henkilöstön osaamista vahvistetaan: etsitään ja hyödynnetään sopivia koulutuksia sekä hyödynnetään yksikön sisällä jo valmiiksi olevaa osaamista. Yksikön sisällä järjestetään eri välineisiin liittyviä koulutustilaisuuksia esim. kasvattajakahvila –tyyppisesti. TVT-vastaavan tehtäväkuva selkiytetään ja resursoidaan myös aikaa tehtävän hoitamiseen. Vastaavaa hyödynnetään edellä mainituissa yksikön sisäisissä koulutuksissa muiden osajien kanssa.

Lisätään eri tiedottamisen keinojen käyttämistä. Hyödynnetään kaupungin nettisivuja ja Lasten Kangasala – Facebook sivua. Jatketaan Instagram –sovelluksen käyttöä. Lisäksi jatketaan ja tehostetaan jo nyt käytössä olevan Päikky- sovelluksen ja esiopetuksessa Wilma- sovelluksen käyttöä. Sähköpostin käyttöä tehostetaan henkilöstön tasolla informaation lähettämisen ja vastaanottamisen välineenä.

Huoltajien ja lasten osallisuuden mahdollistaminen

Tätä tavoitetta ja toteuttamistapoja käsitellään tarkemmin jäljempänä kohdassa Toimintaperiaatteet/Lasten ja huoltajien osallisuus

Esiopetusryhmien ja joustavan esi- ja alkuopetuksen kehittäminen

Omenatarhan päiväkodin kaksi esiopetusryhmää, Eppulaiset ja Omppulaiset, tekevät yhteistyötä OKSA -toiminnan kautta Kirkkoharjun koulun kanssa. Toiminnan tasoa ja tavoitteita tarkastellaan kauden kuluessa nyt syksyn aikana valmistuvien OKSA -portaiden kautta.

Esi- ja alkuopettajat pitävät säännöllisesti yhteyttä ja suunnittelevat eri yksiköiden ja ryhmien välistä toimintaa. Tavoitteena mahdollisimman säännöllinen ja monipuolinen yhteistyö. Fyysinen välimatka esiopetusyksikön ja koulun välillä asettaa tiettyjä haasteita. Näihin haasteisiin vastaamme mm. lisäämällä digitaalisten välineiden käyttöä OKSA -toiminnassa (mm. Teams -tapaamiset)

Yksi tähtäin on luonnollisesti jo parin vuoden kuluttua avautuva uusi yksikkö. Sen valmistuminen ja sinne siirtymisen mukanaan tuomat mahdollisuudet sekä haasteet. Aloitetaan jo pidemmälle tulevaisuuteen kohdistuvien valmistelujen ja sekä rakenteellisten että toiminnallisten suuntaviivojen miettimistä ja suunnittelua yhteistyössä Kirkkoharjun koulun rehtorin ja opetushenkilöstön kanssa.

Yksikön muut tavoitteet toimintakaudelle:

Kestävä elämäntapa osaksi toimintaa

Kestävä tulevaisuus -kyselyyn vastaaminen ja KETU (Kestävä Tulevaisuus) –ryhmän toiminta aktiiviseksi. KETU - vastaava ja –työryhmän toiminta liitetään osaksi yksikön PEDÄ – tiimiä. Lähiympäristön ja Kangasalan historiaa ja kulttuuria hyödynnetään osana oppimista ja ne huomioidaan oppimisympäristöissä. Siihen odotetaan edelleen henkilökunnalle avuksi uutta perehdytyspakettia Kangasalan historiasta ja lähiympäristöstä.

Kierrättäminen ja jätteiden lajittelu ovat osa ympäristön kunnioittamista ja luonnon säästämistä. Kierrätystä ja muuta kestävän elämäntavan mukaista toimintaa käsitellään ryhmissä ja tehdään myös konkreettisia toimenpiteitä (mm. askartelutarvikkeiden "loppujen" käyttäminen, maitopurkkien kerääminen ja kierrätys, ruokahävikin

pienentäminen). Terveelliseen ja kestäväan elämäntapaan liittyy oleellisesti myös fyysiseen aktiivisuuteen ja liikkuvaan elämäntapaan oppiminen; luonnossa liikkuminen, retkeily => luonnon kunnioittaminen, huomioiminen ja käyttäminen hyödyksi.

Terveellinen, oikeanlainen ruokavalio; uusien makujen maistelu. Myös unen tarve ja sen merkitys. Aikuisen esimerkki ja asenne kaikessa toiminnassa on jälleen tärkeässä asemassa!!!!

Työhyvinvointi ja työssäjaksaminen: Henkilökunnan työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen kiinnitetään huomiota. Yhdessä mietitään keinoja siihen, miten voidaan näitä tärkeitä asioita parantaa ja kehittää. TYHY-ryhmä on myös mukana miettimässä keinoja työhyvinvoinnin parantamiseen.

Ryhmien vapaus/vastuu omien työvuorojen suunnittelussa on myös osa tätä työhyvinvointia ja työssäjaksamista tukevaa toimintaa. Samoin erilaisissa elämänvaiheissa ja -tilanteissa olevan henkilökunnan erilaisten tarpeiden huomioon ottaminen. Mahdollisuus saada myös pitää lomia silloin, kun katsovat niitä tarvitsevansa tukee työssäjaksamista. Luonnollisesti valtaosa henkilökunnasta lomailee koulujen loma-aikojen mukaisesti, mutta lomien anomisessa ja myöntämisessä otetaan huomioon myös muita tekijöitä. Näistä asioista keskustellaan ja sovitaan aina henkilön ja henkilökunnan kanssa yhteistyössä.

Sairauspoissaolojen vähentäminen: Liittyy erottamattomasti edellä mainittuun työhyvinvointiin ja samoilla toimenpiteillä on suuri vaikutus myös tähän.

Vierailut ja retket yksiköstä sekä liikuntakasvatus

Hyödynnetään lähiluontoa, harjua ja leikkipuistoja. Kukin ryhmä laatii itselleen omat suunnitelmat retkien toteuttamisesta ja niiden toteutumisesta ja edelleen kehittämistä arvioidaan ja suunnitellaan tarkemmin jo vuodenvaihteen arvioinnin yhteydessä.

Esikouluryhmä käy lisäksi uimahalli Kuohussa uimaopetuksessa sekä tekee mm. retkiä yhteistyössä Kirkkoharjun koulun luokkien kanssa osana nivelvaiheen yhteistyötä.

Osana muuta liikuntakasvatusta yksikössä toimitaan llo kasvaa liikkuen -ohjelman ohjeiden ja tavoitteiden pohjalta. Lisäksi yksikössä järjestetään ns. omia liikunnallisia tapahtumia esimerkiksi isän- ja äitiensä vietettävä viikossa sekä Joulunaikaan.

3. Toimintaperiaatteet: Vasun arvot arjessa

Lapsuuden itseisarvo:

Taataan turvallinen, hyväksyvä ja lämmin ilmapiiri jokaiselle lapselle, kuljetaan lapsen mukana hetken aikaa, tasa-arvoisesti, keskittyen kullekin lapselle juuri sillä hetkellä tärkeisiin ja otollisiin asioihin huomioiden jokainen erikseen. Lapsuus ei ole valmistautumista aikuisuuteen, vaan oma arvokas ajanjakso ihmisen elämässä; annetaan lapsen olla lapsi niin kauan kuin on.

Puolustetaan rohkeasti lapsen etua ja ohjataan vanhempaa/huoltajaa luottamaan omaan vanhemmuuteensa. Luodaan kannustava ja positiivinen ilmapiiri; mahdollisuus huomion ja läheisyyden saamiseen.

Ihmisenä kasvaminen:

Erilaisuuden ja moninaisuuden hyväksyminen, tunnekasvatus; miltä tuntuu ja miltä saa tuntua. Erilaiset tunteet ja niiden näyttäminen ja niiden hyväksyminen; tunteiden sanoittaminen. Kiusaamista ei hyväksytä missään muodossa ja siihen puututaan välittömästi.

Itsestä huolehtiminen, oman itsensä arvostaminen, ristiriitojen ratkaisemiseen tarvittavat taidot ja työkalut, hyvä tavat. eri kulttuureihin ja erilaisiin perheisiin tutustuminen, erilaiset tavat, juhlat ja perinteet. Kaverisuhteiden opettelu, sosiaaliset taidot ja kielenkehitys ovat erityisen isoja osa-alueita Haetaan ja kokeillaan erilaisia keinoja näiden tukemiseen.

Lapsen oikeudet

Jokainen opettelee jotakin ja jokainen voi opettaa toisille jotakin, eli kaikilla jokin vahvuus => sen löytäminen kantaa eteenpäin ja tasoittaa muiden asioiden opettelua. Aikuinen on rinnalla kulkija, askeleen edellä, ei tien tasoittaja vaan tarvittaessa ottaa vastaan, tukee ja ohjaa. Hyvän huomaaminen ja huomioiminen lapsessa. Sopiva vaatimustaso ja oikeus leikkiin ja siihen että saa olla lapsi; ei voi eikä tarvitse osata ja suorittaa. Saa erehtyä, kehittyä omaan tahtiin. Kannustus, vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät apuna, arjen pedagogiikka. OIKEUS SYLIIN! Oikeus turvalliseen ympäristöön ja turvallisiin ihmissuhteisiin. Oikeus LEIKKIIN!!!

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma käydään heti kauden alussa läpi ja linjataan toimintaa sen mukaisesti. Kaikille lapsille ja perheille tasa-arvoinen kohtelu. Tasa-arvo ei kuitenkaan ole sitä, että jokainen asia on kaikille sama. Joku tarvitsee enemmän kuin toinen päästäkseen tiettyyn pisteeseen, eikä kaikkien tarvitse päästä "samalle viivalle". Aikuisten puhe ja käytös viestittävät omaa asennetta ja suhtautumista, aikuinen on omalla toiminnallaan sekä rooli- että asennemalli.

Yksilöllisyys eli mikä on tälle lapselle tärkeää. Kohtaamiset => arjen tilanteet, "pienien kohtaamisten tärkeys", "pelastavat kokemukset". Hyvillä hetkillä ja positiivisilla kohtaamisilla vahva, kantava ja voimaannuttava vaikutus. Jokainen hetki ja kohtaaminen on tärkeä. Mini-Verso sovittelumenetelmä on sovelletusti käytössä kaikissa ryhmissä.

Lasten ja huoltajien osallisuus: Lisätään sekä huoltajien että lasten osallisuutta.

Käytetään erilaisia lasten neuvostoja, toiminnan arviointikäytäntöjä sekä poimitaan toiminnan tueksi lasten esittämiä ajatuksia ja ideoita.

Tähtilapsiviikko, jossa viikko toteutetaan toimintaa kunkin lapsen toiveiden ja kiinnostuksen kohteiden pohjalta,

Lasten mukaan ottaminen erilaisiin arkisiin päiväkodin askareisiin, esim. ruoka-apulaisena toimiminen. Myös ruoan omatoiminen, kuitenkin henkilökunnan valvonnassa suoritettu ottamien ja annostelu lisää osallisuutta sekä kannustaa ja opettaa toimimaan omatoimisesti ja luo oppimisen mahdollisuuksia päiväkotipäivään. Korona -aikana toimimme kuitenkin niin, että lapset eivät ota itse ruokaa, vaan aikuinen annostelee sen lapsen toiveiden mukaisesti. Lasten parlamentit -> pienryhmässä lapset miettivät toimintaa ja toteutusta. Toimintaa suunnitellaan lasten mielenkiinnon mukaisesti unohtamatta kuitenkaan vasun eri osa-alueita.

Huoltajien mielipidettä kysytään paitsi kauden kuluessa sähköisesti, niin myös kauden alkupuolella vanhemmille järjestettävissä "vanhempain iltapäiväkahviloissa". Nyt korona-aikaan vanhempainilta pidetään esimerkiksi Teamsin välityksellä. Huoltajien osallisuutta lisätään myös erilaisten kyselyiden ja yhteisten tapahtumien, kuten yksikön yhteiset isänpäivä- ja äitienpäivä -tapahtumat, kautta. Nämä ovat huoltajille myös hyviä tilaisuuksia tavata toisiaan ja eri ryhmien lasten huoltajia.

Viime keväänä perustettu ja ikävästi Koronan alle jäänyt Omenatarhan vanhempainryhmä jatkaa toimintaansa. Lisää kiinnostuneita kerätään toimintaan mukaan mm. sähköposti-informaation sekä vanhempain iltapäiväkahvi -tilaisuudessa käytävän keskustelun kautta.

Arjen pedagogiikka

Toimiva arki ja sen tarjoamat pedagogiset ulottuvuudet ja mahdollisuudet ovat tärkeässä asemassa. Arjen päivittäisissä tilanteissa opitaan ja harjoitellaan lapsen elämän kannalta tärkeitä perustaitoja; pukemis- ja riisumistilanteet, oman vuoron odottelu, ruokailut jne. Nämä tilanteet tarjoavat haasteita ja monipuolisia oppimisen paikkoja monelle eri kehityksen ja osaamisen osa-alueille.

Aikuinen on läsnä ja mukana kaikissa toiminnoissa, ohjaten ja auttaen tarpeen mukaan. Toiminnot hoidetaan pienryhmissä, joissa tapahtuu eri-ikäisten lasten toimintaa seuraamalla myös mallioppimista. Koko päivä on arjessa oppimista. Tämä on mielestämme tärkeä asia ja arvokas osa varhaiskasvatusta.

Pienryhmätoiminta

Pienryhmätoiminta on jokaisen ryhmän toimintatapa. Ryhmien koostumus ja toiminnan kesto vaihtelevat ryhmien ikärakenteen ja toiminnan sisällön mukaan.

Pienryhmätoimintaa varten kukin ryhmä/tiimi laatii kauden alussa suunnitelman (Kangasalan kunnan ja Omenatarhan uusien linjausten mukaisesti), jossa sovitaan pienryhmien jaosta, pysyvyydestä, kestoajasta ja aikuisten kiertämisestä ryhmissä sekä toiminnan rakenteesta. Hyödynnetään talon tiloja mahdollisimman monipuolisesti ja luovasti ryhmän tarpeet huomioiden.

Pienryhmätoiminnan rakennetta muokataan tarvittaessa kauden aikana. Lapset kiinteissä pienryhmissä, kuitenkin joustavasti huomioiden mahdolliset muutokset tuentarpeissa, kaverisuhteissa ym. Iso tavoite ryhmissä arjen perustaitojen opettelun lisäksi on kaveritaitojen harjoittelu.

Yksikön omat painopisteet ja ominaispiirteet

Edellä mainittujen ja esitettyjen arjen pedagogiikan ja pienryhmätoiminnan lisäksi yksi tärkeimmistä asioista yksikössä on leikki ja sen merkitys.

Leikki ja leikkiympäristö ovat merkittäviä asioita ja niihin myös kiinnitetty huomiota osallistamalla, opettamalla, ohjaamalla, rikastuttamalla ja havainnoimalla. Arvostetaan leikin kautta ja sen välityksellä tapahtuvaa oppimista, erilaisten asioiden käsittelyä ja taitojen harjaantumista (esim. vuorovaikutus). Leikki kuuluu erottamattomana osana jokaiseen päiväkotipäivään, ryhmään ja ikään katsomatta.

Leikillä on arvoa ja merkitystä tärkeänä ja jopa välttämättömänä osana lapsen tasapainoista kehitystä. **Leikkikin on pienryhmätoimintaa.** Leikki on lapselle tapa käsitellä sekä hänelle tuttuja että häntä ihmetyttäviä asioita. Leikin seuraaminen ja kasvattajan

leikissä mukana oleminen ovat myös avaimia lapsen maailmaan ja kiinnostuksen kohteisiin.

Leikki on suuressa osassa ryhmien toimintaa ja sille annetaan aikaa. On tärkeää, että aikuinen on läsnä leikissä lasten tasolla. Kauden aikana, kun lasten aloitteellisuus leikissä ja leikkitaidot, kuten esim. yhteisleikki ovat kehittyneet, otetaan välillä enemmän "etäisyyttä" leikkiin ja havainnoidaan sivummalta.

Leikkiympäristöjä kehitetään ja muovataan. Itse leikkiä muovataan leikin aikana ja spontaanisti tuodaan leikkiin uusi juttuja sen mukaan, mitä tarpeita ja ajatuksia lapsilta nousee. Esim. lasten tekemä paloauto, liikennevalot mopoleikkiin jne.

Toiminnan vuosikello ja vasua täydentävät suunnitelmat

Varhaiskasvatuksen vuosikello ohjaa yksikön toimintaa ja antaa sille rungon, jonka mukaisesti tehdään ryhmäkohtaiset yksilöllisemmät toimintasuunnitelmat. Toiminnassa otetaan huomioon myös muut Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen vaikuttavat suunnitelmat ja niiden mukanaan tuomat toiminnalle asetettavat tavoitteet ja ehdot:

- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma: katsomuskasvatus, kiusaamisen ehkäisy
- Liikuntasuunnitelma
- Kulttuurikasvatussuunnitelma
- Kansainvälisyyskasvatussuunnitelma
- TVT-suunnitelma

Turvallisuussuunnitelma

Yksikön esimies päivittää turvallisuussuunnitelmaa tarvittaessa ja informoi siihen tehdyistä muutoksista henkilökuntaa. Yksikössä järjestetään sekä syksyllä että keväällä ns. turvallisuuskävelyjä, joissa käydään läpi yksikön turvallisuuteen liittyviä asioita. Esim. sammutuskaluston sijainti, varauloskäynnit, veden ja ilmastoinnin pääkatkaisimien sijainnit jne. Näille kierroksille osallistuvat aina kaikki yksikön uudet työntekijät sekä myös muuta henkilökuntaan oman harkinnan ja tarpeen mukaan.

4. Kehittäminen ja arviointikäytännöt

Toimintaa arvioidaan yhteisesti kaksi kertaa toimintakaudessa. Vuodenvaihteessa suoritetaan tiimien oma puolivuotisarviointi ja keväällä kauden loppupuolella toinen arviointi, jossa arvioidaan sekä yksittäisten tiimien että koko yksikön toimintaa.

Tiimit arvioivat syksyn toimintaa ja tilannetta suhteessa kauden alussa asetettuihin tavoitteisiin ja suunnitelmiin. Samalla tarkistetaan ja mahdollisesti muokataan tavoitteita ja toimintaa koskien kevätkautta. Tässä vaiheessa voidaan siis vielä tarkentaa suunnitelmia ja kohdentaa toimia ja menetelmiä yksikön ja tiimin asettamien tavoitteiden suhteen.

Luonnollisesti toimintaa arvioidaan koko ajan myös kauden kuluessa. Toimintaa, suunnitelmia ja niiden toteutusta arvioidaan tiimeissä viikottasolla sekä opettajien toimesta, että myös koko tiimin tasolla. Erilaisissa palaverissa käydään läpi sekä suunniteltua että toteutunutta toimintaa ja tehdään mahdollisia muutoksia ja tarkennuksia jatkoa varten. VEO -vihko on käytössä joka tiimissä.

Jokainen ryhmä dokumentoi ja arvioi toimintaansa oman sopimuksensa mukaisesti. Dokumentointi ja arviointi ovat ryhmässä toiminnan suunnittelun ja jatkosuunnittelun pohjana ja välineenä.

Yksikössä järjestetään syksyn aikana kaksi pedagogista iltaa sekä ainakin kaksi kasvattajakahvilaa. Aiheet pedagogisissa illoissa ovat "Yksikön tiimisopimus ja ryhmien toimintasuunnitelmat" (22.9.2021) ja VASU:n näkyvyys toiminnassa ja dokumentoinnissa (xx.11.2021). Kasvattajakahviloissa tullaan keskittymään toimintaympäristöihin liittyviin teemoihin. Kevätkaudella samojen teemojen käsittely jatkuu. Lepohetken pedagogiikkaa ja varhaiskasvatussuunnitelmaa käsitellään myös peda-illassa xx.1.2022.

Yksikön PEDA –tiimiin kuuluu yksikön vastuhenkilö, kaikkien eri "vastuualueiden" vastaava sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Yksikön esimies on myös paikalla tarvittaessa ja muutenkin mahdollisuuksien mukaan. Yksikön vastuhenkilö toimii tiimin ns. vetäjänä, ja tiimi toimii yksikön johtoryhmässä sovittujen ja keskusteltujen teemojen pohjalta.

5. Oppimisympäristö

Kaikkien ryhmien käytössä on eri kokoisia huonetiloja, joihin pienryhmät jakautuvat. Samoin koko talon tasolla on käytettävissä yhteisiä tiloja, joita käytetään myös pienryhmien toiminnassa; sali, "kotileikkihuone", toimistoaula, pikkukeittiö jne. eli erilaisia tiloja ja mahdollisuuksia on hyvin tarjolla.

Oppimisympäristöissä toteutetaan monenlaista pedagogista toimintaa ja ne muuntuvat tarpeen mukaan. Henkilöstö ottaa huomioon lasten kiinnostuksen kohteet, yksilölliset taidot ja tarpeet. Toiminta pedagogisesti tarkoituksenmukaisissa ryhmissä edistää lasten ja henkilöstön keskittymistä sekä lapsilähtöistä toimintaa.

Oppimisympäristöjä kehitetään vastaamaan paremmin ryhmien lasten tarpeita. Pääsääntöisesti muutokset ovat olleet toistaiseksi kalusteiden uudelleensijoittelua ja olemassa olevien välineiden käytön tarkentamista. Tavoitteena saada koko yksikön kalusteet uusittua muutaman vuoden aikajänteellä.

Leikki on keskeinen oppimisen väline Omenatarhan päiväkodissa ja yksi tärkeä toimintaperiaate. Oppimisympäristö järjestetään siten, että se mahdollistaa monipuolisen, myös pitkäkestoisen leikin. Eri leikkivälineet ja mahdollisuudet leikkiä eri tiloissa ja erilaisilla välineillä ovat lasten saatavilla ja he saavat itse osallistua leikkien suunnitteluun ja ympäristön muokkaamiseen.

Digitaalinen oppimisympäristö

Digitaaliset oppimisympäristöt kehittyvät ja myös näitä erilaisia välineitä pyritään hankkimaan ja hyödyntämään varhaiskasvatuksessa. Teknologiaosaaminen on vahvasti tätä päivää ja sen merkitys vain kasvaa tulevaisuudessa. Tieto- ja viestintäteknologia toimintakulttuurissa perustuu siihen, että tietoteknisestä toimintaympäristöistä ja laitteista huolehditaan varhaiskasvatuksen toimesta ja, että henkilöstön tarvittavasta koulutuksesta huolehditaan.

Digitaalisia välineitä käytetään tällä kaudella apuna myös Kangasalalaisilta juurilta maailmalle –hankkeeseen liittyvässä yhteistyössä kiinalaisen päiväkodin kanssa.

Oppimisympäristöä sekä sisällä että ulkona

Ulkoilu ja liikunta: Lasten mahdollisuus riittävään ulkoiluun turvataan päivittäin. Omenatarhan päiväkodissa ulkoillaan pääsääntöisesti 2 kertaa päivässä säästä riippumatta. Toiminnassa hyödynnetään myös lähialueen hyviä retki- ja liikuntamahdollisuuksia, kuten harjua, eri urheilukenttiä sekä jäähallia. Talvella myös läheiselle kentälle on aina vedetty ladut hiihtämistä varten.

Omenatarhan päiväkodissa on reilun kokoinen, hyvin varustettu liikuntasali, joka antaa hyvät mahdollisuudet erilaisten sisäliikuntalajien suorittamiseen. Liikuntaa tapahtuu luonnollisesti myös ryhmien omissa tiloissa eli olemme laajentaneet ajatusta liikuntatiloista myös ryhmätasolle. Monia asioita voi tehdä myös ryhmien omissa tiloissa.

Omenatarhan päiväkodilla käy säännöllisin väliajoin kirjastoauto, jonka palveluita hyödynnetään ahkerasti. Myös pääkirjasto erilaisine näyttelyineen ja Kangasala -talo ovat Omenatarhan tavoitettavissa ja myös niiden tarjontaa käytetään hyväksi.

Monimuotoisuus ja muunneltavuus, lasten osallisuuden huomiointi

Lapset otetaan myös mukaan avuksi erilaisia kokonaisuuksia ja ympäristöjä muokattaessa. Lasten mielipiteet, ajatukset ja kokemukset otetaan huomioon oppimisympäristöjä luotaessa ja muokattaessa.

Käytetään yksikön kaikkia eri tiloja ja myös ympäristöä hyväksi oppimisessa. Oppimisympäristön käsite on laajennettu käsittämään myös päiväkodin ulkotilat ja lähiympäristö, jolloin yksikön loistavat lähiympäristön tarjoamat mahdollisuudet tulevat huomioituiksi. Esimerkiksi harjun läheisyys ja helppo tavoitettavuus luo lukemattomia mahdollisuuksia toimintatapojen kehittämiseen.

6. Pedagoginen tuki

Yhteistyö konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa

Omenatarhan päiväkodissa toimii varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jonka alueena yksikön 7 eri ryhmää, Pikkolan päiväkotia (Punapaulat 2 ryhmää) sekä Rikun päiväkotia (2 ryhmää)

Omenatarhassa on 2 integroitua ryhmää eli tuen tarvetta ja myös siihen liittyviä palavereja ja erilaisia moniammatillisia kohtaamisia on huomattavan paljon.

VEO toimii itsenäisesti, oman kiertonsa ja työryhtinsä laatien, ottaen huomioon erilaisten ryhmien tarpeet. VEO:n työpanosta jaetaan priorisointi -periaatteen mukaisesti eli sinne missä on enemmän tarvetta, sinne myös käytetään enemmän aikaa. Kaikilla yksikön ryhmillä on kuitenkin oma osansa kierrossa ja aina tarvittaessa apua saa muulloinkin.

VEO -vihko on käytössä kaikissa ryhmissä ja se toimii apuvälineenä ja tiedonkulkuväylänä ryhmien ja VEO:n välillä. "Vihko" voi olla myös sähköisessä muodossa. Tärkeintä on kuitenkin, että dokumentoidaan ne asiat ja toimenpiteet, joista VEO:n käynnin aikana keskustellaan ja sovitaan. Vihkoon kirjataan sovitut toimenpiteet ja myös kokemukset ja havainnot eri toimintamallien ja apukeinojen toimivuudesta käytien välillä.

Muut yhteistyötahot

Yksikössä käy myös muita lasten kehitykseen ja oppimiseen liittyviä toimijoita, esimerkiksi puhe- ja toimintaterapeutteja sekä koulun erityisopettaja.

He käyvät ja toimivat yksikössä omien aikataulujensa mukaisesti yhteistyössä yksikön kaikkien asiaan liittyvien ryhmien kanssa. Terapeuttien ym. aikataulut on siis sovittu yhdessä ryhmien opettajien kanssa ja ryhmät voivat suunnitella omaa toimintaansa siten, että nämä käynnit voidaan ottaa jo etukäteen huomioon suunnitelmia tehtäessä.

7. Tiedottaminen

Pikaisia asioita ja infoa sekä kyselyitä tai niistä muistuttamista suoritetaan Päikky -viestien kautta. Huoltajilta tulee myös tieto lasten hoitoajoista ja poissaoloista sekä muista asioista Päikky -sovelluksen kautta eli viestinnässä pääasiallinen väline on siis Päikky -sovellus. Tieto välittyy nopeasti ja menee perille, viestit kuitataan vastaanotetuiksi vastaanottajien toimesta.

Esiopetuksen viestivälineenä toimii Wilma -ohjelma eli sama, joka on sitten käytössä myös lapsen kouluaikana. Näin olemme samassa tilanteessa ja järjestelmässä kuin koululaiset, ja huoltajat tutustuvat tähän välineeseen jo esiopetusvuoden kuluessa.

Talon sisäiseen tiedottamiseen ja ryhmien väliseen kommunikointiin yksikön erilaiset WhatsApp -ryhmät ovat tosi hyvä väline. Sähköposti on myös tärkeässä asemassa tiedon kulussa yksikön sisällä ja kaupungin asioiden tiedottamisessa henkilökunnalle. Henkilökuntaa on ohjeistettu seuraamaan säännöllisesti omaa sähköpostiaan, koska sinne tulee jatkuvasti tärkeitä informaatiota erilaisista ajankohtaisista asioista.

Instagram otetaan kauden kuluessa uutena välineenä mukaan yksikön ulkopuolelle tapahtuvaan viestintään. Uuden välineen käytön oppimiseen menee aina hieman aikaa, mutta tavoitteena kuluvan kauden aikana on saada myös tämä väline toimimaan yhtenä tiedottamisen väylänä.

Yksikössä on Lasten Kangasala -Facebook sivujen päivittämisestä vastaava henkilö. Hän laittaa tietoa yksikön ajankohtaisia asioita sekä yksikön tulevista että jo menneistä tapahtumista kuvien kera. Tarkoitus on siis käyttää myös tätä välinettä yksikön toiminnasta kertomiseen ja lisätä sen käyttöä edellisiin kausiin nähden.

Huoltajat, yt-tahot, hallinto

Tavoitteena on parantaa tiedon kulkua ja viestintää kokonaisvaltaisesti ja sillä tavalla lisätä ja parantaa vuorovaikutusta. Päikky -ohjelma on yksi keino/väline viestinnässä ja vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa. Päikky toimiikin pääasiallisena viestivälineenä huoltajien ja henkilökunnan välillä. Esiopetuksessa on käytössä Wilma.

Pikaisia asioita ja infoa sekä kyselyitä tai niistä muistuttamista viestitään Päikky -viestien kautta. Tieto välittyy nopeasti ja menee perille, viestit kuitataan vastaanotetuiksi vastaanottajien toimesta. Myös huoltajilta tulee tietoa lasten hoitoajoista, poissaoloista ym. Päikky -sovelluksen kautta.

Vanhempain iltapäiväkahvit:

Syksyllä kauden alkupuolella järjestämme jo toista kertaa jokaisessa ryhmässä erillisen vanhempain iltapäiväkahvit -tilaisuuden. Tämä korvaa koko talon yhteisen vanhempainillan. Tavoitamme toimintamallilla enemmän lasten huoltajia ja saamme aikaan huoltajien välistä yhteistyötä ja he pystyvät helpommin verkostoitumaan keskenään tällaisessa vapaamuotoisemmassa tilaisuudessa. Ryhmät järjestävät näitä tilaisuuksia luonnollisesti vallitsevan Korona -tilanteen ja ajankohtaiset linjaukset huomioiden.

Esiopetusryhmät järjestävät tänä syksynä yhteisen vanhempainillan, koska yksikössä on tapahtunut suuria muutoksia esiopetuksen järjestämisessä viime kauteen verrattuna. Tästä johtuen halusimme järjestää koko ikäluokkaa koskevan yhteisen tilaisuuden. Korona -viruksesta johtuen osallistujamäärä rajattiin 1 huoltaja/esioppilas ja pidimme huolta hygieni- ja turvaohjeista.

Vasukeskustelut

Jokaisessa ryhmässä käydään syksyn aikana jokaisen lapsen huoltajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma –keskustelu. Esikoululaisten kanssa käydään oppimissuunnitelmakeskustelu syksyllä ja keväällä uudelleen kouluunlähtökeskustelut.

8. Yhteistyö

Yhteistyökumppaneitamme ovat esim. Ateria- ja siivouspalvelu (ATSII), lastenneuvola, perheneuvola, erilaiset yksikössämme vierailevat terapeutit. Toimimme myös Tampereen yliopiston kumppanuuspäiväkotina.

Alueellinen yhteistyö

Pikkolan päiväkodin lopettaminen samassa pihapiirissä kavensi yhteistyömahdollisuuksiamme huomattavasti. Edellisinä kausina olemme tehneet yhteistyötä monella eri osa-alueella. Nyt suuntaamme katseemme erilaisten yhteistyöprojektien näkökulmasta alueen toisiin yksiköihin. Korona rajasi tätä yhteistyötä erittäin vahvasti viime toimintakaudella ja tuntuu edelleen olevan valitettavan voimissaan. Lisäämme yhteistyötä eri tahojen kanssa sen mukaisesti, mihin suuntaan Koronan rajoitukset ja ohjeistukset meitä ohjaavat.

Esi- ja alkuopetuksen ryhmämme Eppulaiset ja Viikarit tekevät yhteistyötä Kirkkoharjun koulun kanssa sovelletusti OKSA –toiminnan linjauksia noudatellen. Tästä yhteistyöstä löytyy tarkempaa tietoa Omenatarhan päiväkodin esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmassa.

Vanhempainryhmä

Omenatarhan päiväkodissa aloitettiin keväällä 2020 vanhempainryhmä. Ryhmän toiminta tyrehtyi/keskeytyi heti alkuunsa Korona –tilanteen johdosta. Ryhmä ehti kokoontua kerran ja suunnitella ja sopia toimintapäiviä keväälle ennen koronan tuloa. Kaikki nuo suunnitelmat siis kuitenkin peruuntuivat vallitsevan tilanteen johdosta.

Viime kaudella vanhempainryhmä kokoontui muutaman kerran ja syksyn kuluessa saimme muutaman kerran aikaan kaikille huoltajille suunnatut ”leikkitreffit”. Niissä kävikin alkukankeuden jälkeen suhteellisen mukavasti lapsia ja huoltajia. Tätä toimintaa jatkamme Koronan sallimissa rajoissa ja toimintamalleissa myös tulevilla kaudella.

Toiminta on vapaaehtoista, eikä sido osallistujia mihinkään. Toiminnan tarkoitus on lisätä yksikössä olevien lasten ja heidän huoltajiensa yhteyttä ja edistää luonnollisesti myös Omenatarhan päiväkodin ME –henkeä myös laajemmalle huoltajien joukolle.